

21.5.2026

Eduskunnan hallintovaliokunta

Lausuntopyyntö asiassa HE 17/2026 vp

Tietosuojavaltuutetun asiantuntijalausunto asiassa HE 17/2026 vp eIDAS-asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt Tietosuojavaltuutetun toimiston asiantuntijaa kuultavaksi ja kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä rajat ylittävää sähköistä tunnistamista, luottamuspalveluita ja eurooppalaista digitaalista identiteettiä koskevaa EU:n asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi (nk. eIDAS-muutosasetus, HE 17/2026 vp). Esityksen mukaan tavoitteena on toimeenpanna eIDAS-muutosasetus, jonka keskeisimpänä muutoksena on yhteinen lainsäädäntö koskien eurooppalaista digitaalisen identiteetin lompakkoa. Tietosuojavaltuutettu on lausunut aiemmassa vaiheessa lainvalmistelua (05.09.2025) painottaen lainsäädännön tavoitteiden tärkeyttä koskien sähköisen asioinnin turvallisuutta, luotettavuutta, henkilötietojen väärinkäytön mahdollisuuksien vähentämistä sekä käyttäjän henkilötietojen käsittelyn itsemääräämisoikeuden lisäämistä ja sen edistäviä vaikutuksia erityisesti tietojen minimoinnin periaatteen toteutumiseen.

Lausuntokierroksen pohjalta hallituksen esitystä on tarkennettu ja siihen on lisätty arviointi lompakkoja koskevien epäilyttävien tietopyyntöjen raportointimahdollisuudesta Tietosuojavaltuutetun toimistolle sekä tuotu esiin iän osoittamiseen liittyvien menettelyjen edistävää vaikutusta tietosuojaan. Hallituksen esityksessä on myös tarkennettu perusteluja koskien Digi- ja väestöviraston tarjoaman lompakon rekisterinpitäjää koskevan pykälän perusteluja. Tietosuojavaltuutettu pitää kannatettavana myös esitettyä tarkennusta perusteluihin koskien kasvokuvan käsittelyä niin, että se perustuu luonnollisen henkilön aistinvaraiseen arvioon eikä niinkään teknisin menetelmin tapahtuvaan biometriseen tunnistamiseen.

Tietosuojavaltuutettu on lausunut aiemmassa vaiheessa lainvalmistelua, että luottavien osapuolten on laadittava niiden toiminnasta tietosuojan vaikutustenarviointeja ja kuultava tietosuojaviranomaisia, jos henkilötietojen käsittely aiheuttaisi korkean riskin. Hallituksen esityksen sivulla 57 koskien arvioituja vaikutuksia tietosuojaan kuvataan, että lompakoita ja niihin liittyviä palveluja tarjoavien tai niihin liittyviä tehtäviä toteuttavien toimijoiden edellytetään arvioivan tietosuojavaikutuksia. Tietosuojavaltuutetun näkökulmasta kuvatussa ei ilmene selvästi, viitataan tällä tietosuojasetuksen (EU 2016/679) 35 artiklan mukaisesti tietosuojaa koskeviin vaikutustenarviointeihin, sertifiointeihin vai muuhun vaatimustenmukaisuuden arviointiin ja ehdottaa, että viittaus tarkoitettuun arviointiin selkeytetään esitykseen. Tietosuojavaltuutettu pitää todennäköisenä, että käsiteltäessä henkilötietoja digitaalisten lompakkojen yhteydessä tietosuojaa koskevan vaikutustenarvioinnin kynnyks voi ylittyä.

Allekirjoitus

Anu Talus
Tietosuojavaltuutettu

Mikko Koikkalainen
Ylitarkastaja

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi tarkistaa tarvittaessa tietosuojavaltuutetun toimiston kirjaamosta.

Jakelu

Hallintovaliokunta

Yhteystiedot

Tietosuojavaltuutetun toimisto
Sähköposti: tietosuoja@om.fi
Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki
Puhelinvaihe: 029 566 6700
Verkkosivut: tietosuoja.fi